

4 Vyhodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptáčích oblastech

4.1 Vyhodnocení úplnosti podkladů

Pro účely hodnocení byly zadavatelem poskytnuty následující podklady:

- 1. aktualizace Zásad územního rozvoje Středočeského kraje – textová a grafická část, Ing. arch. Vlasta Poláčková, Urbanistický atelier UP24 ve spolupráci s Hydrosotem Veleslavín, spol. s r. o., Srpen 2014
- 1. aktualizace Zásad územního rozvoje Středočeského kraje – Vyhodnocení vlivů na životní prostředí podle přílohy stavebního zákona. EIA SERVIS s.r.o. Srpen 2014

Při hodnocení byly dále k dispozici data AOPK ČR z monitoringu dotčených předmětů ochrany a dále návrh Souhrnu doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Minartice (AOPK ČR, 2012).

Proběhly konzultace s odborníky na dotčené předměty ochrany (Mgr. Ondřej Simon – Výzkumný ústav vodohospodářský TGM, Mgr. David Fischer – Hornické muzeum Příbram).

13. 6. 2016 proběhla terénní návštěva dotčených evropsky významných lokalit.

Pro provedení tohoto hodnocení byly tyto podklady shledány jako dostatečné.

4.2 Vyhodnocení vlivů koncepce

Hodnoceny byly jednotlivé části koncepce podle následující stupnice významnosti vlivů.

Tabulka 1: Významnost vlivů

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významně negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK Vylučuje schválení koncepce (resp. koncepci je možné schválit pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplyvá ze zadání koncepce, nelze jej eliminovat.
-1	Mírně negativní vliv*	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje schválení koncepce. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej vyloučit navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Nulový vliv	Plocha, koridor (v koncepci) nemá žádný prokazatelný vliv.

Hodnota	Termín	Popis
+	Pozitivní vliv	Plocha, koridor (v koncepci) má pozitivní vliv.

* Pozn.: Pro plochy a koridory označené „-1*“ je významně negativní vliv vyloučen podmínkou pro územní plánování zahrnutou do ZÚR („eliminovat významně negativní vlivy“). V rámci plochy nebo koridoru je možné realizovat záměr bez významně negativních vlivů.

4.3 Vyhodnocení vlivů navrhovaných změn – koridoru dálnice D3 a koridoru Václavické spojky

Vlivy na EVL Dolní Sázava

Byla posouzena navrhovaná trasa vedení koridoru dálnice D3 z hlediska potenciálního ovlivnění biotopu obou dotčených předmětů ochrany EVL Dolní Sázava – velevruba tupého i hořavky duhové. Níže jsou tučně zvýrazněny vlivy, které mohou při realizaci záměru v tomto koridoru tedy dálnice D3 předměty ochrany reálně ovlivnit.

Stavba:

- **zábor ploch pro zařízení staveniště a jeho provoz** – pokud by bylo zasahováno do koryta Sázavy
- **zemní práce, doprava** – pokud by bylo zasahováno do koryta Sázavy
- znečištění ovzduší výfukovými plyny a prachem
- **odpadní vody** – mohou ovlivnit biotop dotčených předmětů ochrany
- poškozování vegetace
- stavební odpady
- hluk stavebních strojů a dopravních prostředků
- zavlékání nepůvodních druhů

Provoz:

- **odpadní vody** – stavba i provoz záměru mohou ovlivnit biotop dotčených předmětů ochrany vnosem znečišťujících látek do řeky Sázavy
- **odpady** – mohou ovlivnit biotop dotčených předmětů ochrany
- hluk
- rušení

Riziko havárie

V případě havarijních situací během výstavby nebo po ní nelze vyloučit negativní ovlivnění recipientu a následně prostředí toku Sázavy.

Stavba i provoz plánovaného záměru – dálnice D3 – mohou ovlivnit biotop dotčených předmětů ochrany zejména vnosem znečištěných vod do řeky Sázavy, případně zásahem do koryta řeky.

Vyhodnocení vlivů na EVL Dolní Sázava

Zábor ploch pro zařízení staveniště a jeho provoz, zemní práce, doprava

Ve fázi výběru vedení koridoru tedy ve fázi na úrovni vyšší územně plánovací dokumentace ZÚR nelze vyloučit, že při výstavbě dálnice ve formě přemostění údolí Sázavy, dojde k zásahu do koryta řeky. Došlo by tak k maloplošnému záboru biotopu obou druhů, jež jsou předmětem ochrany EVL.

Intenzita vlivu: vzhledem k rozloze celé EVL a nabídce vhodných biotopů je tento potenciální vliv hodnocen jako **mírný**. Jsou navržena opatření, která mohou ovlivnění výrazně minimalizovat.

Odpadní vody

Fáze výstavby

Během standardního (bez havarijních situací) průběhu výstavby lze předpokládat možné znečištění ve formě výplachů z výstavby mostu nebo příjezdových komunikací, případně drobné úkapy ze strojů a mechanizace.

Provoz

Stejně tak ve fázi provozu je nutné počítat se znečištěním recipientu z tělesa komunikace.

Intenzita vlivu: Vzhledem ke stávajícímu celkovému znečištění toku, velikosti povodí a množství sídel byl vliv možného znečištění v důsledku výstavby a provozu dálnice na hořavku duhovou i velevruba tupého vyhodnocen jako **mírně negativní**. Ve fázi přípravy projektu je nutné zajistit technické podmínky výstavby tak, aby riziko znečištění vodního prostředí bylo minimalizováno (viz kap.4.5).

Havarijní situace

V průběhu výstavby a provozu dálnice nelze vyloučit riziko havárie, která ovlivní vodní prostředí toku.

Intenzita vlivu: Riziko havárie lze předpokládat výrazně vyšší v době výstavby než v době provozu. Křížení dálničního tělesa s hlavním tokem Sázavy nebo jejích přítoků v úseku, kde je vymezena EVL Dolní Sázava existuje několik. Vodní prostředí Sázavy přitom nebylo dosud ohroženo havárií na dálničním tělese. V případě uvažovaných havarijních situací v době provozu dálnice lze navíc předpokládat úniky znečišťujících látek spíše menšího rozsahu, které lze likvidovat nebo omezit technickými opatřeními. Riziko ovlivnění biotopu hořavky duhové a velevruba tupého v důsledku havarijní situace bylo vyhodnoceno nízké a vliv havarijního znečištění vod hodnocen jako **mírně negativní**.

Souhrnné vyhodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany EVL Dolní Sázava je uvedeno v tabulce 2.

Tab. 2 Vyhodnocení významnosti vlivů koridoru dálnice D3 na EVL Dolní Sázava

Vliv záměru	Předmět ochrany	Vyhodnocení vlivu
Zábor ploch pro zařízení staveniště a jeho provoz, zemní práce, doprava	Velevrub tupý <i>Unio crassus</i>	-1
	Hořavka duhová <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	
Odpadní vody - znečištění vody	Velevrub tupý <i>Unio crassus</i>	-1
	Hořavka duhová <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	
Havárie	Velevrub tupý <i>Unio crassus</i>	-1
	Hořavka duhová <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	

Vlivy na EVL Minartice

Byla posouzena navrhovaná trasa vedení koridoru dálnice D3 z hlediska potenciálního ovlivnění biotopu kuňky ohnivé – předmětu ochrany EVL Minartice. Lokalizace koridoru ve vztahu k EVL Minartice uvedená v AZÚR SK znázorňuje obr. 4.

Obr. 4 Vedení koridoru dálnice D3 v blízkosti EVL Minartice (zeleně hranice koridoru, žlutě hranice EVL)

Níže jsou uvedeny vlivy, které mohou při realizaci záměru v tomto koridoru tedy dálnice D3 předmět ochrany potenciálně ovlivnit.

Zábor biotopu

Přímý plošný zásah do území nebo biotopu kuňky ohnivé. Jedná se o období výstavby dálnice, kdy mohou být zasaženy zejména potravní stanoviště nebo migrační trasy, stejně tak ve fázi provozu mohou být např. migrační trasy trvale přerušeny. Působení tohoto faktoru se přitom neomezuje pouze na samotné území EVL, ale té na přilehlé plochy, které jsou též biotopem kuňky ohnivé.

Vyhodnocení vlivu: Vliv zaboru biotopu je hodnocen jako **mírně negativní**. K zaboru dochází mimo EVL, samotný záměr představuje menší úbytek ploch biotopu než koridor. V okolí EVL zůstane zachována dostatečná nabídka vhodných biotopů i v případě realizace záměru výstavby dálnice D3. Zábor nezasahuje klíčový segment biotopu druhu – prostředí k rozmnožování.

Znečištění/Rušení

Dálnice ve fázi výstavby i provozu bude zdrojem emisí znečišťujících látek a rušení, které mohou ovlivnit vodní prostředí v EVL nebo hlasové teritoriální projevy.

Vyhodnocení vlivu: Vliv znečištění/rušení je hodnocen jako **mírný**. Ovlivnění v důsledku znečištění lze minimalizovat. Vzhledem k adaptačním schopnostem obojživelníků lze očekávat i menší ovlivnění v důsledku hluku.

Ovlivnění migračních možností

Liniová stavba typu dálnice pravděpodobně výrazně omezí možnosti migrace. Z hlediska kuňky ohnivé je přitom migrace klíčovým ekologickým projevem. Vzdálenost koridoru dálnice od prostředí, kde dochází k rozmnožování v EVL přitom odpovídá migrační vzdálenosti kuňky ohnivé při jarním a tahu a tahu na zimoviště.

Vyhodnocení vlivu: Těleso dálnice bude v úseku v blízkosti EVL přerušeno, bude zde řádově desítky metrů dlouhé přemostění. Migrační prostupnost by měla zůstat zachována. Ovlivnění migračních možností je hodnoceno jako **mírné**.

Ovlivnění vodního režimu, změna stanovištních podmínek

Velké stavba typu dálnice spojená s realizací zářezů nebo zemních těles může způsobit změnu hydrologických podmínek v svém širším okolí.

Vyhodnocení vlivu: Vzhledem k morfologii terénu a stávající dotaci nádrže ze srážek a vlastní pramenné oblasti se předpokládá zachování stávajícího vodního režimu lokality. Vliv je hodnocen jako **mírně negativní**.

4.3 Vyhodnocení možných kumulativních a synergických vlivů

Při posuzování záměrů je nutno počítat s kumulací některých vlivů působících již v současnosti v místě záměru, v jeho okolí nebo záměrů, které se v dané lokalitě připravují. Jedná se o záměry uvedené v koncepci, ale také další záměry, a to jak schválené a

realizované, tak plánované mimo dokumenty ZÚR SK. Pro zjištění možných záměrů, které by v kumulaci se záměry obsaženými v AZÚR SK mohly zhoršovat působení negativních vlivů až na úroveň významně negativních, byly dále využity znalosti místní situace autora hodnocení a konzultantů předloženého hodnocení a informační systém EIA dostupný na internetu.

Pro účely hodnocení byly brány v potaz hlavně negativní vlivy zasahující vodní prostředí řeky

Sázavy, rybníka v Minarticích a také vlivy působící na dotčené předměty ochrany.

V celém území probíhá v současnosti řada změn, které ovlivňují kvalitu přírodních složek tedy i biotopu druhů, jež jsou předmětem ochrany obou dotčených lokalit. Jedná se zejména o změny hospodaření, které mohou působit negativně nebo též pozitivně na všechny krajinné složky.

EVL Dolní Sázava

Pro posouzení kumulativních vlivů byla využita databáze připravovaných záměrů na informačním portálu Cenia. Dle Informačního systému EIA je v současnosti připravována řada projektů a potenciálním vlivem na EVL Dolní Sázava (tab 3).

Tab. 3 Záměry, u kterých zodpovědný orgán ochrany přírody nevyloučil potenciální významný vliv na EVL Dolní Sázava

Název	Stav procesu EIA
Dálnice D1, Mirošovice – Kývalka, zkapacitnění	Stanovisko
Chocerady – ČOV a dostavba kanalizace	Nepodléhá dalšímu posuzování
Nespeky – splašková kanalizace	Nepodléhá dalšímu posuzování
Intenzifikace ČOV Mnichovice	Nepodléhá dalšímu posuzování
Město Sázava – protipovodňová opatření	Závěry zjišťovacího řízení

U žádného z uvedených projektů nebyl zjištěn významný negativní vliv na EVL Dolní Sázava. Z jejich přehledu vyplývá, že většina z nich je zaměřena na zlepšení péče o vypouštěné splaškové vody.

K případné kumulaci negativních vlivů na předměty ochrany EVL Dolní Sázava může dojít realizací plošně rozsáhlých záměrů na změnu využití ploch pro trvalé bydlení nebo jiné účely v povodí Sázavy. Aktuálním vlivem jsou snahy o technicky pojatá protipovodňová opatření, která mohou vést ke zkáze některých biotopů a v konečném důsledku nemají na intenzitu důsledku povodní vliv.

Klíčovou roli pro kvalitu vodního prostředí v toku Sázavy hraje **zemědělství**. Velký podíl plochy povodí je zemědělsky obhospodařován. Po útlumu používání hnojiv v 90. letech 20. století je otázkou, kam bude směřovat trend v současnosti. Stejně zásadní je stav celé vodní sítě tj. pramenišť, mokřadů, vodních ploch a drobných i větších přítoků. Tento složitý systém byl zásadně narušen zejména ve druhé polovině 20. století a jeho obnova je v současnosti velmi pomalá resp. žádná.

Další významným negativně působícím procesem je mohutná plošná výstavba v povodí, ať se jedná o objekty individuálního bydlení, průmyslové závody, skladové haly nebo dopravní infrastrukturu.

V rámci tohoto procesu je posuzovaná změna v území relativně malá a její podíl na změně kvality vody minimální.

EVL Minartice

Nutno konstatovat, že na populaci kuňky ohnivé v EVL v současnosti působí řada negativních faktorů, které mají pravděpodobně mnohem zásadnější vliv než plánovaný záměr dálnice D3. Významnou roli zde hrají následující okruhy lidské činnosti:

- Chov ryb a polodivokých kachen
- Manipulace s vodní hladinou
- Absence hospodaření a údržby
- Depozice odpadu

Pro budoucnost předmětu ochrany v EVL Minartice tak bude klíčová především úprava hospodaření a stabilizace vodní hladiny. Jedná se o technicky relativně snadná opatření, která však mohou mít významné pozitivní efekty.

Záměry obsažené v AZÚR SK nepřinášejí vlivy v rozsahu, které by významně negativně ovlivnily dotčenou EVL, a to ani v kumulaci s dalšími negativními faktory a záměry v území. Nelze konstatovat, že by kumulativní a synergické vlivy posuzované koncepce dosáhly úrovně významně negativního vlivu.

4.4 Vyhodnocení přeshraničních vlivů

Vzhledem k poloze Středočeského kraje a zejména dvou posuzovaných záměrů nedojde k žádným přímým vlivům záměrů obsažených v ZÚR SK, které by měly přeshraniční charakter.

4.5 Opatření ke zmírnění vlivů

Ke zmírnění předpokládaných negativních vlivů lze navrhnout následující opatření:

Umístění přístupových cest a zařízení stavenišť

Přístupové cesty a zařízení stavenišť nesmí být umístovány ve vzdálenosti menší než 100 m od hranic EVL Minartice.

Hydrologická studie

V průběhu projektové přípravy dálnice D3 musí být zajištěna hydrologická studie ovlivnění vodních poměrů v EVL Minartice. Provedení projektu musí respektovat zachování hydrologických poměrů této lokality.

Přemostění údolí Sázavy

Přemostění musí být řešeno tak, že nedojde k negativnímu ovlivnění koryta řeky ani vodního prostředí v řece.

Havarijní plán

Při výstavbě i provozu je nutné zajistit plán zvládnutí havarijních situací, který by zohledňoval ochranu vodního prostředí v obou dotčených EVL.

Biologický dozor

Je třeba požadovat biologický dozor při výstavbě dálnice D3 i Václavické spojky, který bude zajišťovat, aby v průběhu stavby nedošlo k poškození biotopů předmětů ochrany EVL Dolní Sázava a EVL Minartice.